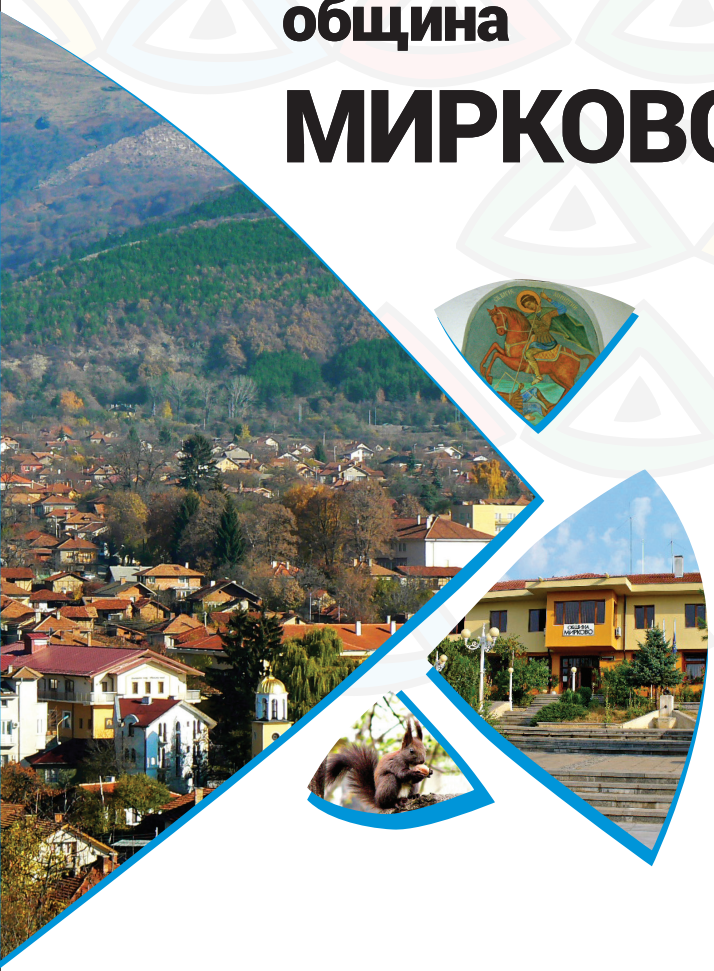
община МИРКОВО

Величествен планински пейзаж, на север - върховете на Стара планина, а на юг – Средна гора, грабват сърцето на всеки преминал през това кътче на Балканския полуостров. В този край още витае духа на будните българи, ратували за свобода и независимост, на многобройните чужденци, отдали живота си за българската свобода. Ревностни пазители на българската идентичност, хората от общината и до ден днешен

не жалят средства за съхраняване и възстановяване на всичко създадено от ръцете на техните предци.
Създадените във времето традиции, продължават и днес, всяка от които се е превърнала в празник, както за хората от общината, така и за техните гости.
Характерна дейност за жителите на община Мирково е производството на розово масло.
Тук историята и съвремието си подават ръка. Усмихнати лица на млади хора, неотличаващи се по дух, облекло и начин на мислене от връстниците си от големите населени места, ни напомнят, че сме в двайсет и първи век, но на място събрало в себе си всичко – минало, настояще, бъдеще...история, съхранена природа и модерен дух.

Там където планината целува равнината, между полите на Стара планина и Средна гора, в Златишко-Пирдопската котловина, орисана от вечната магия на живописната природа е разположена община Мирково, с нейните 5 китни села – **Мирково, Бенковски, Буново, Каменица и Смолско.**
Щедра природа, благоприятен климат, богата вековна история, гостоприемно население и близост до големите урбанистични центрове определят облика на общината.

Богата е историята на общината.

Благоприятната природа и климат са привлекли древни тракийски племена, намерили сред бистрите балкански води и гъстите гори, подходящо място за живот и препитание. Следи от съществуването им са открити при разкопките под „Денината плоча", „Уста" и „Ортова", както и съществуването на старо тракийско селище над „Яламово тепе". Останки от пребиваването си по тези места оставят и славяните, населявали района през шести - седми век. Живот в пределите на днешната община е съществувал и по времето на римската епоха, открит при разкопките на гробница в местността Арамудере. Предмети показващи живот по тези земи през Средновековието са намерени в църквата „Свети Георги" в село Смолско. Борбен дух и силна съпровива оказва населението на община Мирково през различните периоди на българската история. Жителите на общината вземат дейно участие в организираната борба срещу османското владичество. Хора от Мирковска общината участват

в четата на Панайот Хитов, Априлското въстание, Хвърковатата чета на Георги Бенковски и Руско-турската освободителна война. Активен революционен комитет, основан от Васил Левски, е развивал дейност в село Буново.
Жителите на село Смолско изработват черешовите топчета, използвани по време на Априлското въстание. А бунтовниците от село Каменица успяват да запазят селото си от опожаряване по време на Априлското въстание. При стражение в района на село Бенковски по време на Освобождението тук загиват руските генерали Философов и Каталей. Будният мирковски дух води до построяването на Първата бирена фабрика в България, както и създаването на Първата българска кредитна кооперация, наречена Мирковско взаимодавно дружество „ Орало". Община Мирково и до днес ревностно пази своята история и българщина.

ЦЪРКВИ, ПАРАКЛИСИ, МАНАСТИРИ

Съхранили българщината и българския дух през вековете,

църквите заемат значимо място в архитектурния пейзаж на община Мирково. В продължение на много години духовните храмове са били символ на надеждата, от които населението черпи сили в борбата си за своето оцеляване. През вековете местните жители не жалят средства за изграждане на църкви, параклиси и манастири, всеки от които е свързан с определена история от миналото. Още от времето на Втората българска държава датират останките от църквата “Свети Георги” в село Смолско.

Сред най-откроващите се религиозни храмове в общината е църквата “Свети Великомъченик Димитър” в селоМирково, изградена през 1834 година от майсторите Минко и Дело, с финансовата помощ на местното население и родолюбиви българи - гурбетчии в Цариград. Това е и една от малкото църкви с позлатено кубе в България, а иконите са дело на Давид Зограф, Иван Неделков и Иван Зографски.
Сред най-посещаваните храмове в общината са комплекс-параклис “Св.Св. Константин и Елена “, който е изграден на място, предлагащо живописна гледка към равнината, Стара планина на север и Средна гора на юг. На територията на село Смолско са параклисите “Свети Петър” /възстановен през 1990 г./ и “Свети Георги” /обновен през 2001г./, носещи белега на славното минало. Интерес представлява и построения през 1859 г. храм “Въведение Богородично “, реставриран през 2005 г. и включен в списъка на паметниците на културата.

Църквата “Свети Теодор Тирон” е духовно средище на жителите в село Буново.
А църквата “Света Петка “, построена през 1681 г в село Каменица е най-старата датирана сграда в селото. Тя е използвана и за килийно училище.

Населението на общината и днес продължава да изгражда параклиси и църкви. Най-новата църква в с. Бенковски е “Рождество на Пресвета Богородица“, построена през 2002 г., както и параклисите „Свети Дух“ в село Бенковски, „Света Петка“ и „Свети Спас“ в село Мирково.

Духовният живот

на населението в Мирково е дал отражение в изграждането на читалища и училища във всяко от селата от общината. Това са първите средища на разпространение на знание, наука и култура. Още през седемнадесети век, 72 години преди Паисиевска

история, поп Петър от село Мирково е написал летописен документ описващ в 34 страници, бедственото положение на българския народ по време на Австро-турската война през 1688 година и Чипровското въстание през 1690 година.
Първото килийно училище в общината е построено в началото на деветнадесети век в село Буново.

През средата на деветнадесети век са построени и училищата в село Мирково и село Смолско
Читалищата в общината „Христо Ботев" в Мирково, „Светлина" в Буново, „Отец Паисий" в Смолско и „Любен Каравелов" в Каменица

са рожба на творческия труд на прогресивното население на общината. И днес чрез своята самодейност хората от общината пресъздават и показват бита, традициите и обичаите на предците си, живели по тези места. Родолюбиви българи от териториален клуб „Поп Неделько" издирват, съхраняват, реставрират и популяризират български старинни облекла, огнестрелни и хладни оръжия от древното миналото.

Създавани векове наред,

ревностно пазени и съхранявани от родолюбивото население на общината, традициите и обичаите и до ден днешен заемат важно място в живота на хората от община Мирково.
Повече от местните празници и обичаи са създадени и вдъхновени от християнския календар.
Особено място сред празниците, които жителите на общината

почитат са Коледа и Бъдни вечер, Васильовден, Йордановен, Трифон зарезан, Заговезни, Кукерство, Великден, Георгьовден, Седянка и Илинден.

Традиционни за хората от общината са местните събори – в Мирково –първата събота на месец май, в Смолско – на Петровден /29 юни/, в Буново – първата събота на октомври, в Каменица – първата събота на месец септември, а в Бенковски – първата събота след „Свети дух”.
Някои от характерните за региона обичаи могат да се видят само тук, като обичая пеене на пръстени на 1 януари, пролетен карнавал на маските в село Мирково и село Буново. Тези, както и други празници, почитани от хората на общината, привличат гости от цялата страна.
Самодейните и фолклорни състави на общината са редовни участници в националните събори на народното творчество.

Групата за стари градски песни има в репертоара си над 60 песни. А детска вокална група „Щурче”, създадена през 2000 година е доказателство, че традициите в общината няма да „умрат” и в бъдеще.
Териториален клуб „Поп Неделю” в село Мирково събира, съхранява и пресъздава събития от българската революционна и бойна история с автентични облекла на хайдути, съхранени над 150 години.

Признателността си към героизма

на предшествениците си, жителите на община Мирково са изразили с изграждането на паметници, паметни плочи и мемориални комплекси. Много от създадените от мирковчани паметници са плод на патриотизма и любовта на хората към родното място и са направени с помощта на дарения.
Един от най-интересните паметници в общината е изградения в

местността Баба над село Буново. Паметникът е израз на почитта на местните хора към загиналите над 860 български и руски войни през декември 1877 година, които са намерили смъртта си измръзвайки при преминаването на Стара планина под връх Баба. На дейността на Апостола на българската свобода Васил Левски

в село Буново, жителите на общината посвещават построения мемориален комплекс „Васил Левски ".
Жителите на село Бенковски издигат паметник, в знак на признателност към падналите през войните.
Малък паметник с параклис в центъра на село Мирково увековечава жертвите в Руско-турската освободителна война.
През 2011 г. със собствени средства община Мирково е изградила паметник на Първата българска кредитна кооперация „Орало", създадена през 1890 г.

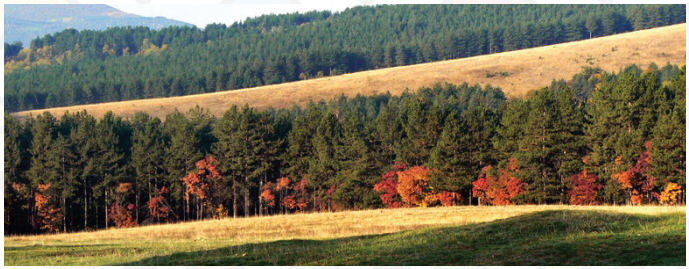
Разположена между южните склонове

на Стара планина и северните на Средна гора, като част от Златишко-Пирдопската котловина, община Мирково се слави с изключително китна и живописна природа, създадена от разнообразен релеф – чудни планински масиви с богата широколистна и иглолистна растителност, хълмисти форми

с разнообразна тревиста растителност, красиви равнини и бистри поточета и пенливи реки, съчетанието от които прави региона атрактивен за почивка и отдих. Природното богатство на общината е най-ценния ѝ капитал. В подножието на Стара планина свенливо са се сгушили селата Мирково и Буново, защитени от планината, от студените северни ветрове. Влиянието на Ихтиманска Средна гора се усеща най-силно от жителите на Смолско и Каменица, където вековни букови гори дават приятна планинската прохлада. А малкото селце Бенковски е разположено в тясна котловина.

Много от природните забележителности на общината са свързани с исторически събития – местността около връх Баба - с гибелта на няколкостотин български и руски войни по време на Руско-турската освободителна война, местността „Градище" с крепост

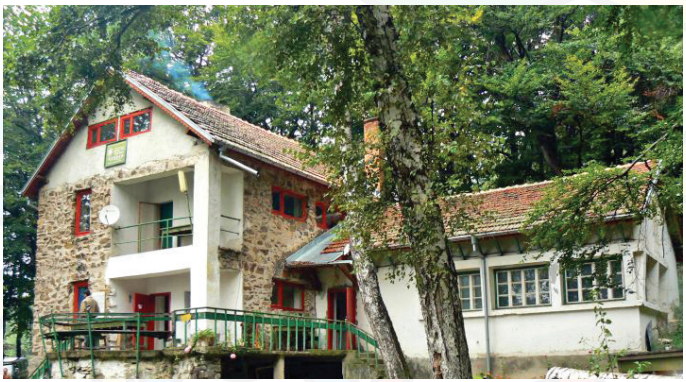

охранявала прохода за Етрополе.
Богатото биоразнообразие на общината я прави подходяща за лов и риболов.
Красива зимна картина със сняг засипал склоновете на планините и покривите на къщите с пушещи комини, буйна зелена растителност през лятото, успокояваща душата на всеки, пъстри багри преливащи през цветовата гама на пролетта и есента, това е типичното за природата на това малко, но богато кътче от България.

На около час път от столицата,

далеч от забързаността и шума на големия град, пътувайки през китната подбалканска котловина се достига до община Мирково. Прекрасно съчетание от красива природа, богато минало и

усмихнато и гостоприемно население прави района подходящ за кратковременен отдих и почивка в края на работната седмица или през празничните дни.
Даденостите на региона, както природни, така и антропогенни, могат да задоволят вкусовете на много хора.
Любителите на природата могат да се насладят на красивите планински гледки, вдишвайки чистия въздух, както и да пренощуват в хижите „Чавдар" и „Опор ", където тишината се нарушава само от шума на дърветата, пеенето на птичките и

щурчетата.
За тези които историята, религията и архитектурата представляват интерес, общината предлага богато разнообразие от църкви, параклиси, паметници на хора, посветили живота си за свободата на народа, както и сгради, изваяни от ръцете на изкусни майстори.

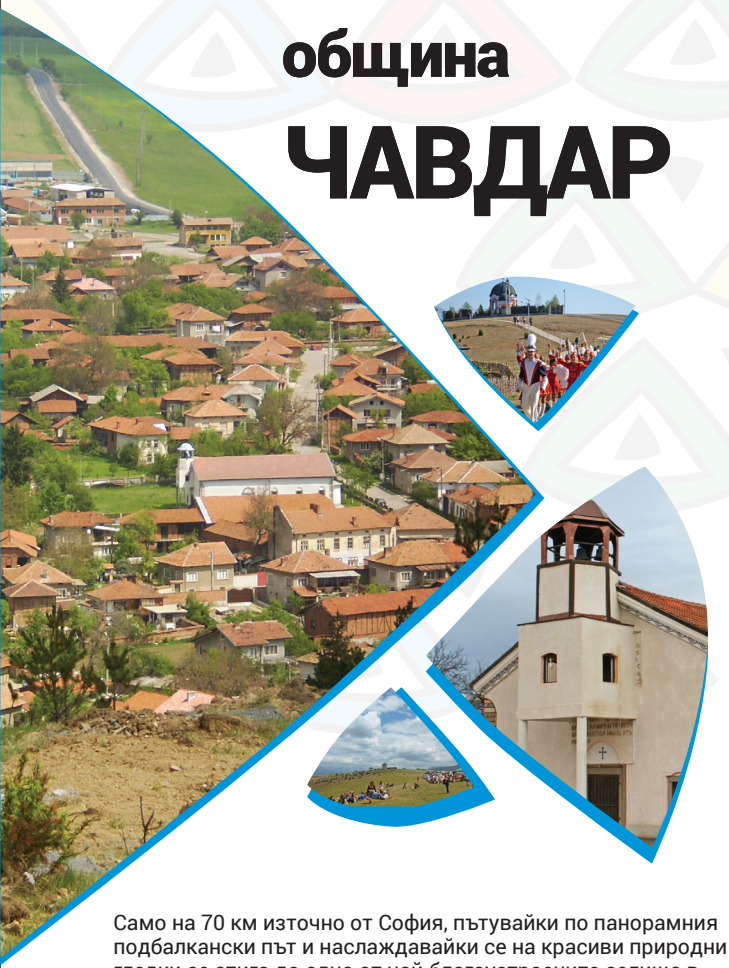
Пресъздадените традиции от самодейци от общината по време на местни празници биха били интересни за много посетители, решили да се потопят в бита и традициите на хората от региона, съхранявани и предавани от поколение на поколение през

вековете.
В общината не са забравени и любителите на екстремни спортове – бънджи скокове, езда, планинско колоездене, парапланеризъм.

община ЧАВДАР

Само на 70 км източно от София, пътувайки по панорамния подбалкански път и наслаждавайки се на красиви природни гледки се стига до едно от най-благоустроените селища в България – село Чавдар, единственото населено място в най-малката община в България. Впечатляваща природа е опасала селото. На север извисява снага Стара планина, а на юг - Същинска Средна гора, а сред тях извива снага река Тополница. Между тях в равнината е намерило своето място будно и гостоприемно население. Дело на инициативността на хората от селото са обновените административна сграда, основно училище, детска градина, читалище, здравна служба, пенсионерски клуб и търговска сграда, както и шосейния

път водещ до селото. Място за отдих жителите на селото са създали в северната част на селото – чуден парк, привличащ както стари, така и млади. На хората от селото не им липсва

нищо, което предлага големия град – чисти улици, обновена водопроводна мрежа и канализация, а две трети от населението има в къщи интернет. На културния живот на жителите на Чавдар би завидял и най-големия привърженик на градския тип живот. Празниците на общината се отбелязват ежегодно. Възобновени са и традициите на редица християнски празници – Коледа, Пеене на пръстените, Йордановден, Сирни заговезни, Камилата...
Село, по нищо не отличаващо се от тези, които сме свикнали

да виждаме, пътувайки по пътищата на Европа – уредено, спокойно, сигурно място за живот и поминък.

Село Чавдар е наследник

на най-старото население обитавало Средногорието. Останки от активен живот тук археолозите откриват при разкопки на селищната могила от преди 7200 г.
Откритите находки са доказателство за съществуването на една от най-ранните цивилизации на Балканския полуостров.
В околността на село Чавдар е открито уникално селище от праисторическата епоха. Селището датира от периода на ранния Неолит. Намерените находки са доказателство за живот и през Бронзовата епоха, Желязната епоха, Античността и Средновековието в тази плодородна част на Подбалканската котловина. Откритата през 1967 година селищна могила и предметите в нея са ясно доказателство за съществуването на цивилизация тук от Неолита до Ранното Средновековие, както и за отседнал живот на праисторическите хора, занимаващи се със скотовъдство и земеделие. Интересен е факта, че могилата се състои от останки на седем села, наслоени едно върху друго в продължение на 280-300 години.
Най-интересните предмети, намерени при разкопаването на могилата, са изложени в експозиционна зала, пет пресъздадени неолитни селища и работилница за каменни и керамични изделия. Артефакти от тази и следващи епохи са открити и в местност североизточно от селото, югозападно от параклиса „Свети Георги", което е безспорен факт за наличието и на други праисторически могили в региона.

Историята на общината

датира от най-древни времена. С право Чавдар може да се нареди сред селищата с най-ранните цивилизации, съществували в Европа и на Балканския полуостров. Земите около село Чавдар са населявани още от праисторическия човек. Траки, келти, римляни, ромеи, славяни и прабългари са оставили своите отпечатъци върху бита и поминъка на следващи поколения.
Преминавайки през всички исторически периоди и достигайки до наши дни историята на село Чавдар е изпъстрена с много събития.
Съществуват исторически данни от Средновековието за наличието на българско селище под името Марково в местността "Кьой дере".
Първите писмени сведения за днешното село Чавдар датират от 1430 година по време на Османското владичество, записано под името Коланлар в турския регистър
По време на управлението на Либералната партия през 1899 година, селото е преименувано на Радославово, в чест на посетилия селото тогавашен вътрешен министър д-р Васил Радославов. А от 1946 година, селото носи днешното си име Чавдар.

Вековната история на населението

в Чавдар е оставила траен отпечатък върху бита и нравите на сегашните жители на общината.
По-голяма част от обичаите на чавдарци са заимствани от християнството.
Населението в село Чавдар тачи и празнува Бъдни вечер и Коледа, Пеене на пръстени, Ивановден, Йордановден, Сирни Заговезни, Великден„ Камилата", характерен единствено за хората от района.
На Йордановден е единствения съхранен в района ритуал „Къпане

на свещеника".
На особена почит сред населението на селото и техните гости са ежегодния събор на Чавдар, който жителите на селото отбелязват първата седмица след Великден в местността „Света Петка", кръстена на покровителката на селото светицата Петка.
Гергьовден е другия народен празник, почитан и празнуван от жителите на Чавдар всяка година. Този ден хората на селото празнуват до параклиса „Свети Георги".
На традиционните за селото празници се събират не само местните жители, но и хора от цялата страна.
Съхранени са и празнуването на семейни празници – годежи,

сватби и кръщенета.
През октомври село Чавдар празнува празника на плодородието.
Традициите на селото се разпространяват чрез дейността на детско-юношеския фолклорен състав „Средногорие", групи за стари градски песни и автентичен фолклор, както и от дамски хор „Китка", участвал в множество фестивали.

Извор на културата

от няколко века в селото са основно училище „Св.Св.Кирил и Методий", и читалище „Надежда ".
Историята на училището датира от 1869 година, когато е построена неговата първа сграда, а през 1995 година е построена новата сграда на училището. През годините на освободителните борби, то играе важна роля в просветния живот на жителите на селото, както и през годините на Капитализма. Днес в училищния двор е изградена модерна спортна площадка, пригодена за няколко вида спорт. Тук е оборудвана и фитнес зала, даваща възможност за активни тренировки на хората от селото.
Читалище „Надежда" е основано непосредствено след Освобождението през 1900 година, като днешната сграда на читалището е изградена с дарения на родолюбиви българи през 30-те години на двадесети век. А през 2005 година сградата на читалището е обновена основно. В сградата на читалището се съхранява богат книжен фонд от над 27 000 тома литература.
Читалището дава подслон на създадения през 1956 година и съществуващ до днес дамски хор „Китка", печелил много награди на различни фестивали, група за стари градски песни „Спомени", Младежката неправителствена организация – сдружение «Бъдеще за Чавдар» възобновила традиционните празници Коледа, Сирница и «Камилата», детско-юношески състав за фолклорни песни и танци „ Средногорско веселие".
Песните, създавани във времето, населението на Мирково припомня ежегодно по време на културния празник „Да запеем заедно песните на Средногорието", провеждан в местността „Света Петка" и събиращ танцови и певчески състави от целия регион.

За съхраняване на християнската вяра и дух,

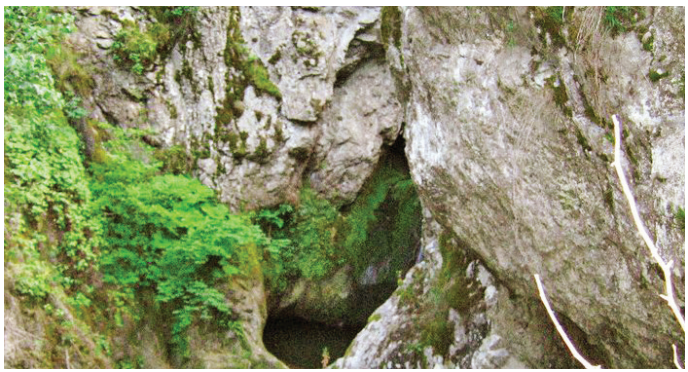
жителите на село Чавдар са изградили църквата „Свети Архангел Михаил", една от най-старите сгради в селото, построена през 1883 година от майстор Никола Смоленов, благодарение на доброволни помощи и дарения. Дърворезбите са изработени от самоковски еснафи, а иконостасът е дело на майстор Филип Зограф от Копривщица.
През 2008 година край селото е построен и параклиса „Света Петка" в чест на покровителката на селото светицата Петка. Непосредствено преди селото е и параклиса „Свети Георги".
Историята на своя край, хората от Чавдар са пресъздали с изграждането през 2012 година Археологически парк „ Тополница", по проект финансиран от Програма за развитие на селските райони / 2007-2013 /. В комплекса има експозиционна зала с представяне на Чавдарското раннонеолитно селище, пресъздадени пет неолитни жилища и работилница за каменни и керамични изделия.

Община Чавдар е разположена

в Златишко-Пирдопската котловина, скътана в полите на Стара планина от север и Същинска Средна гора от юг, само на 70 километра източно от София. Този пейзаж се допълва от виещата снага в северните покрайнини на общината река Тополница, пресичайки я по своя път от Стара планина до Тракийската низина.
Умереноконтиненталният климат на района е оформил през времето чудно красиви и впечатляващи природни форми.
Сред най-атрактивните природни забележителности в общината

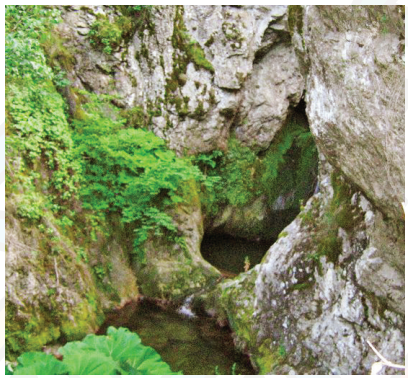

е местността „Казаните ", със своите невероятно красиви пет малки водопадчета, разположени на река Беререй и образуващи скални котли, които са разположени между три огромни скали и свързани верижно чрез големи дупки с диаметър 5 метра. Всичко това е опасано с буйна растителност. Със своята уникалност местността е единствената в Средногорието, обявена за природна забележителност в Националния регистър на природите красоти през 1970 година.

Друга природна забележителност в общината, намиращата се на някогашната граница между Княжество България и Източна Румелия е каменното образование в местността „Портите".
Само на два километра от Чавдар се намира красивата местност за отдих „Света Петка" или по-известна по името „Параклиса", с неповторим изглед към околните планини.
В пределите на община Чавдар влиза и високия 1240 метра връх Братия.

Красивата и разнообразна природа,

близостта до големите урбанистични центрове, уредената инфраструктура, историческите забележителности и интересните обичаи, в съчетание с усмихнато и гостоприемно население, прави Чавдар привлекателно място за отдих през почивните и празнични дни.
Тези, които предпочитат почивка сред природата, могат да се насладят на природната забележителност „Казаните", намираща се само на шест километра от селото, в Средна гора. Пет малки водопада на река Беререй, спускащи се от 15 метра височина, образуват чудна гледка, сред високи скали и буйна растителност. На девет километра от Чавдар се намира и интересното каменно образуване „Портите".

Сред тишината на планината, нарушавана само от шума на гората са разположени хижите „Сакарджа" и „Братия".
За любителите на археолодически и исторически факти, общината предлага новооткрития Археологически парк „Тополница ", събрал останки и пресъздал историята на хората населявали тези земи през Неолита.
Параклисите „Света Петка" и „Свети Георги", както и църквата

„Свети Архангел Михаил" могат да бъдат посетени от поклонниците на християнството.
Честването на множеството народни празници и пресъздаване на стари обичаи ще направи незабравими почивните дни на всеки, избрал да почива в това китно място.

община ЗЛАТИЦА

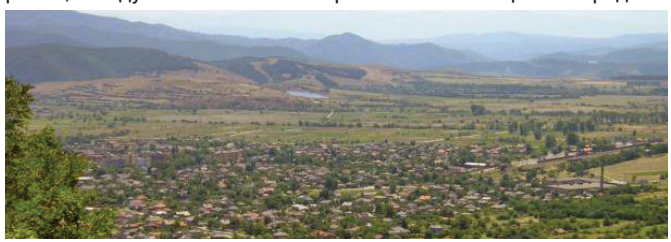
Разположена в най-високата задбалканска котловина– Златишко-Пирдопската, община Златица се намира в планински район, между склоновете на Стара планина и Същинска Средна гора, както и свързващите хребети на двете планини Гълъбец и Козница. Златишкият проход е връзката със Северна България. Чрез изграждането на тунел през Кашана за Етрополе, който ще бъде готов до няколко години, значително ще се скъси разстоянието и времето за пътуване до северна България. През община Златица преминава най-пряката връзка от София за морето. На железопътната линия, преминаваща през района, се намират двата най-големи железопътни тунела в България. Територията на общината се състои от два части: първата,

включва землищата на град Златица и селата Карлиево и Църквище, а втората - землището на село Петрйч. Двете части са разделени от община Чавдар.
Със своето месторазположение – централната част на

страната, близостта до големите градове, добрата комуникация, изключително красива планинска природа, пресечена от няколко реки, богата и интересна история, община Златица е подходящо място за отдих на хората, предпочели тишина, спокойствие и уют.

Намерените при разкопки

орăдия на труда и други находки са доказателство, че в общината е съществувало селище още през Античността. Селището е било основано с цел да приюти римските войници, охраняващи съществуващите минни галерии под старопланинския връх Свищи плац и от които римляните са добивали ценния метал – злато.

За първи път името Златица се споменава в документ на цар Константин Асен. През Средновековието градът е бил важен административен център. Благодарение на стратегическото си разположение между Стара планина и Средна гора и силната съпротива, която оказва населението на района срещу турската инвазия, то пада под робство 30 години след завладяването на тогавашната столица Велико Търново. Районът е известен и с битката между кръстоносците на Владислав III Варненчик и османските войска. По време на хайдушкото движение по

тези места бродят четите на Стоян Братоев, Детелин воевода, Мануш воевода и Рада воевода. Истински икономически разцвет в този регион настъпва по време на Възраждането. Основен поминък на населението на общината по време на османското владичество е скотовъдството и свързаните с него дейности. Град Златица е бил основен снабдител на Турската империя с овче месо и голям производител и износител на вълна. Именно тук Васил Левски основава един от многобройните си тайни революционни комитети. През Априлското въстание село Петрич

е изцяло опожарено. По време на Освобождението района е бил арена на много битки. Веднага след Освобождението, през 1880 година Златишкото окръжие става Златишка околия. При избирането на София за столица на България, Златица е бил сред четирите града предложени за това.

Средище на културна и духовна дейност

в общината са изградените училища и читалища.
Годината на построяването на първото училище в общината не е уточнена. Най-вероятно първото училище е било килийно и е било в град Златица. През годините училището в града се е помещавало в много сгради и помещения. Основите на днешното училище са поставени през 1909 година. Строителството е било преустановено през Балканската война и е завършено по-късно. През 1954 година сградата на училището е надстроена с още един етаж, а през 1993 започна разширяване на училището. През 1995 училището то вече е триетажно. През 1996 година към него е изграден голям физкултурен комплекс - салон, фитнес център, сауна, зала за физически упражнения, зала за тенис и други помещения. Сега в града има две средни училища - СОУ „Св. Паисий Хилендарски“ и Аграрно-техническа професионална гимназия.
Своята роля в културния живот на региона дава и училището в село Петрич, превърнато днес в малка художествена галерия, както и читалище „Оборище ”
Друг източник на духовна култура в общината е читалище „Христо Смирненски, основано през 1889 година, днес то съхранява над 200 000 тома литература. През 1902 година е открита и първата читалня. През 1933 г. е открито новопостроено читалище, а през 1964 година на мястото на старото читалище е построена нова голяма читалня. Понастоящем в сградата на читалището има театрален и киносалон, библиотека и репетиционни зали.

Вековната история на населението

Символ на вярата на хората от община Златица са построените няколко църкви, параклиси и манастири.
Църквата „Свети Георги Победоносец” в Златица е построена през средата на деветнадесети век, а метоха към църквата е бил скривалище на смелия българин Васил Левски, където той основава революционен комитет.
Една от най-известните църкви в общината е църквата „Свети Георги” в село Петрич.
До края на XX век, преди да бъде откраднатa, тук се използва най-старата църковна камбана в Софийски окръг. Камбаната е известна със ясния си звук, който десетилетия наред е събирал хората от съседните махали.
Съществуващата в момента църква „Света Екатерина” в село Църквище е върху основите на много по-голямата Кръстовидна църква, която е разрушавана на няколко пъти през Турско робство. В днешно време все още могат да се намерят останки от нея, както и оръжия и човешки кости от минали битки.
В близост до Златица се намира църковния комплекс „Спасово кладенче”, с оброчно кладенче /чешма/.
В района на Златица са и манастира „Вознесение Господно” и параклисите „Свети Свети Кирик и Юлита” и „Свети Спас”.

Вековната история на населението

Многобройни са традициите и обичаите, тачени и празнувани от жителите на община Златица. Всеки от тях е свързан с определени моменти от историята и от бита на предците живели по тези места.
Отбелязването на различни празници, както местни, така и национални сплотява хората от общината.

Освен традиционните Бъдни вечер и Коледа, Васильовден, Йордановден, Ивановден, Трифон Зарезан, Сирни Заговезни, Кукерство, Великден, Гергьовден и Илинден, населението на

общината има и свои празници, събиращи близки и роднини от цялата страна.
На 21 януари е честван народния празник Бабинден, посветен на възрастните жени, “бабували” на родилките в миналото.
На Спасовден жителите на общината отбелязват традиционния празник на църковния комплекс „ Спасово кладенче” с концертна програма, празнични веселия и светен курбан.
Традиционни събори има във всяко от селищата в общината – последната неделя на май е празника на Златица, през септември е този на село Карлиево, на 8 ноември - на Петрич, а на 24 ноември - на село Църквище.

Жителите на общината отбелязват и исторически събития.
На 2 януари местното население отбелязват Освобождението на Златица от Турско робство. На 19 февруари отдава почитта си на Васил Левски. А на 8 и 9 май – годишнина от Априлското въстание.
На 22 април населението отбелязва Деня на замята. А на 24 май е отбелязван с особена почит от всички, Деня на славянската писменост, наука и култура.
Сред най-типичните ястия за региона са бамбал на фурна, гювеч и чушка пръжка.

ПАМЕТНИЦИ

Почитта си към отдалите живота

си за свободата на народа, жителите на община Златица са изразили, изграждайки множество паметници, паметни плочи и могили. Сред най- популярните паметници в общината са:

- Паметник на загиналите златичани в Балканската, Междусъюзническата и Първата Европейска война. Изграден в центъра на Златица
- Паметник Братска могила, построен в местността Бакаджик, на изток от Златица
- Паметник на загиналите златичани в Отечествената война
- Седемте паметни плочи на априлци в село Петрич
- Братската могила на падналите в Освободителна война руски войни в село Петрич
- Паметник на загиналите офицери от руската армия в местността Мурта
- Камбаната — символ на Априлското въстание и най-масивния паметник в района, висока приблизително 8 метра
- Паметник на жертвите през Отечествената война в Петрич.

С право Златица може да се нарече „Град на чешмите". В по-стари изследвания се споменава, че в Златица е имало 38 чешми от естествени източници, най-известните сред които са чешмите „Коча", „Стубела", „Заимската чешма", „Горните пазарски чешми",

„Долната пазарска чешма", „Спасовото кладенче", „Камика", „Училищната чешма "

Като символ на града е и Часовникова кула, построена през 1777 година и висока 17 метра. Преданието гласи, че кулата е строена специално за часовник, чийто звън се е чувал на 7-8 км.

Предимно планинския релеф

на община Златица е обусловен от близостта и до Стара планина и Сащинска Средна гора, както и техните хребети Гълъбец и Козница. За оформянето на природната картина на общината силно влияние оказват не само планинските вериги, опасващи я от север и юг, но и влиянието на проникване на студени въздушни маси от север, през Златишкия проход и топли субтропични от юг, по долината на река Тополница. Протичащите през землището на общината река Тополница и нейните притоци Курудере, Сънърдере, Балъмдере, Златишка и Пирдопска река допринасят за оформилата се разнообразна растителност.
От всяка точка на общината човек може да се наслади на извисяващи се планински върхове покрити с буйна широколистна и иглолистна растителност през лятото и дебела снежна покривка през зимата.
Природната картина на общината се допълва и от разнообразието на животински видове, поизчезнали във времето, но оставили следи от съществуването си.
Красноречиво доказателство за природното богатство на региона е включването на негови територии в защитени зони по Закона за биологичното разнообразие.
Местоположението и природата на селищата в общината са дали отражение както за оформяне на поминъка на населението, в миналото основно скотовъдство и съпътстващите го дейности, така и за последвали през вековете исторически събития.

Планински релеф, наличие на буйна

и богата растителност, както и множество реки, богата история и запазени от миналото архитектурни сгради, правят общината привлекателна за почивка и отдих на населението от големите градове.
В общината има добре маркирани еко пътеки към близките хижи - Свищи плац, Паскал, Кашана, Кокалско, Мургана /Стара планина/, както и на юг към — Кара тепе, Панагюрски колони, където любителите на природата могат да се насладят на чист въздух, красиви планински гледки и тишина.
За тези, които предпочитат да прекарат почивката си, научавайки нещо ново от непознатата история на този край, общината предлага разходка и посещение на места, съхранили миналото на Златица, Петрич и Църквище.
Тук любителите на екстремни спортове могат да опитат планинско колоездене, алпинизъм, парапланеризъм и ендуро.
А за тези, които риболова е страст, могат да го практикуват в Душански язовир и Жеков вир.

